

10-16

K34/80

1
8Schlare's tribe of
the Mapulana.

Ditaba tša boxolo xolo le sechaba.
Morena Ke rata xo bolela ditaba tše
Ka mo diboletšweng.

Se chaba se seaxi leng mono Ke sa Mapulana, leina le ba be re etswe ke Bopedi bao ba ilexo batla mono xo hula, ele xore bona babe ba betšwa xore ke Bapule ba bena Tau ba bitšwa xore ke Bataung, maxohle mo xo bxo Bataung batho bao ke Bapule bao ba bitšwang le hono xore ke Mapulana. Babe ba a xile kua (Bonama) Lepunama, ba fihla Sabie dibeng sa yōna. Ebe ele maxoši a 2 fila ao a bušang ohabatšeo.

1. Mashego Morwa Kxosi. Me Kxolo Malele yo re sa tsebexo tataxwe.
2. Mashile Morwa Kxosi. Me Kxolo Malele yo re sa tsebexo tataxwe.

Maxoši a o ke bana ba monna o tee ba aroxane ka bo mmabo. Kxosi ye nngwa ya Mapulana ebe ele Sexamyane yo a tswelsexo Lekoba li yena ebe ele wa lapa li le ngwe.

Kabaka leo baka mošate baile ba butswa Ka wona maina ao bare ke baxa:-

Mashexo

Mashile

Lekoba le li hono ba sa bitšwa byalo, ka meka ba bina Tau. Kxosi ye ebaxo esena ngwana yo ke Malele. Xa re tsebe yo a bileng pele xa Malele, fela Sereto sana se rato re ana xela xobane seno:-

1. Rebaxa Mashego a Malele, a Phaxa a Moenyane.
2. Rebaxa Mashile a Sexodi sa Malekane a Mokibane a Morale.

3. Re baxa Lekoba wa Sexanyane wa Mashile a Segodsi

Ka reto tšeo re lemoxo xore maxoši abe ale xona peleng fila re hloehla xo ba tseba xa botse ka Xe dētaba dilahlelwe.

Hable otswetsi Mashexo, ots! (Malete) ots! Kobeng ots Chana

() ots Pitase.

(Mogane) ots Ma Kare ots. Natlose.

Willis

2Lesibe ots. Satale ots Thaba-

kxolo, ots Dilai ots Namishe

Makere ots Nyepedir ots Sekwai.

Malele otšuretsi Segodi, Segodi atswala Mashile, ots.

Maraxe ots. Chweu ots Cheshi ots Makokobak ots. Mohlalseng ots. (Cheshi le Radia) esale bana ba Sekolo Xotloxa ka

Noklalseng ba bo wela mora xo xo nalele ba huile ka moka, boxosi ka mo no xa Maskilo ki bya barwa ba Mohlalseng wa mohu. Chisi Chisi ke wa mosadi wa pele wa Mohla iseng bina ke Martha, wa 2 ke ~~Radio~~ Radio Flix wa Krestina Mosadi wa 2 wa Mohlalseng Mashile. Byalo bo xo si byo bo ile ka phoso xo Sehlare Moshile Marupo tataxo Sehlare ke ng wana wa lopa le le nmya nt la mosadi wa Moraxe. Xe xo se yo a Ka xa busa lapeng la pele ka one ke xe xo ka busa wa lapa la bobedi wa ~~Churu~~ Churu. Barwa ba Maraxe ka xo latelana siba:

1. Chweu (a) Chisi, ats. Natloko bale ots. Nohlalseng ots.

{ Chisi le Radio

(Radio ots. Hosea ots. Johannes Mashile.

2. Nashilane ots. Makuke ots. Senthumudi. Abusa Matibedi (Elandsfontein)

3. Maripe ots. Sehlare ots. Mapalane. Abusa Mono Mapulaneng (Brooklyn)

Ke wona Maxosi axa Mashele ka xo latelana a xa bona (Atla bona ka nosi xore boxosi byaka meno bo duli ka phoso xo Swanetsi busa ba xolwane ka sesotho sa xesu.

Baxa Lekoba Ke ba

Sexodi, Mashik, Sexanyane Likoba Mokxowe Moletele 1. Letsie
2. Makdahlise.

1 Leamoxile

2 Stephans Lexona mo puso esipetse ka phoxo Letsie ke yomoxols.

Ka meka maxosi a abe a axile Mokwena (Bonama) baile baswala leny wa ke Mapono. Mapono abuto xele a baraka raka botla thoko yeno ya Acornhoek lebo Motlamoxabe, ke le baka laxe Mapulana ka moka ba buswa ke ~~Churu~~ Chweu fela, Lekoba a pipa ke yena bo Marupe ele bana, Xe batlile ba axile Motlamoxale, Basemane ba Chweu ba ile ba bolaya ngwana Sejamoko manna wa Mokone ka xe a lisile Dikxomo diile tsaja mabele a batho, byalo are Chweu a mo a hlollele Chweu a dika dika byalo a ya xo rapa dira kua Swatseng. Mapono atla a bolaya ba bangwe Chweu a cka ba a namela lewa are o chabela Bopedi byalo xe a tswile ka xo demo a lebelelga Chaba sa xaxwe mnu a hwetsa xo bolailwe ba ba ntsi, byalo are xana. Xe ki ya Bopedi ki ya busang. Ka one ke ipolae le nna ke hwe le chaba se saka, byalo a ya Leweng a selela xo dimo a itahlela ka Leweng a hwa hua Hebron. Byalo ke xe Chisi a sala ale kxosi a ya lese hlotswana seo Bopedi, ba ya ba ntsipala, A bi bo wa le barwai

K34/80

Makokobale remains behind in Moletele, who installed him at Mohaloholo.

Swazis attack them a

Mapulana ca. 1864

Makokobale, le Radiam^{omo} batla ba hwe tsa Manipe a kxopetse xo Moletele xore mpee kxosi xore xe baxolwane baka bo Makokobale le Radio ba etla ba satle ba mpusa, byalo Moletele, A mmea. Ke Xe etloba kxosi xo pihla lela lihano.

Xobane Moletele o ile a chabela thabeng ye le le hono Merexo ke xa Mohaloholo, mo aile ng a kxatla morako xo anoxolo. Ka xo dino xe Mapono a etla a seke a tseba tseba xore ba diri leng, xe bane ke namela thaba. Mapulana a theosa meraka yela ba bolaya Mapeno ala. Xura Chaba a tee Mapano xa a lebale felo fao.

x 3
3/1

- 16. Laele Chwau obe a ipusa bo ngwanabo ba laba yena.
- 17. Boxolo bya naxa yaxwe o be a busa xo tloxa ka Lesabe xo bo wa ka naka ya Motlasedi. Maletete xo tloxa ka Motlasedi xo bowa ka Lepelle.

Naga le dithaba le meboto le dinoka
le difata.

Dinaxa

1. Saligue = Mapipeleng	1. Bedford = (Sebong. (Nathbesane.
2. Brooklyn = Maotole xoba Malechexwe.	2. Madrid
3. Greenvalley = Makxwedi	3. Engledale } Samoseke
4. Dcornhoek = Sihlakabye	4. Scotia.
5. Okkernooitboom = Mahlongwaneng	5. Moniega
6. Andover = Sesete	6. Windehester = Setlole
7. Leenmatan/ = Seste	
8. Mogonton = Belebetia	
8. Welverdiend = Belebetia Khokhobela	
Naxe ya Letadi.	
1. Glenlyden = Matsane	1. Heilbron = Nagogorope
2. Eden = Modutlong	2. Cruigerben = Mothamoxatsane
3. Klaserie =	3. Antherseat = Motlamoxatsane
4. Jecie =	4. Rooiboglagde = Matlamoxale
	5. Champgne = Matlamoxale

- 1. Lekakoto, 3 Matibech, 5 Lebo weng, 7 Iswenyane, 9 Lepelle, 11 Hlaresemadi, 2 Masadi, 4 Mositsana, 6 Lepunama, 8 Motlatse ngwana, 10 Phining

4.

Mebato

- 1. Magabotsen Emotoomoxolo
- 2. Mobuwasetene, Apadipele
- 3. Maotole santekwane

K34/80

4. Upepele

Dinoka

12. Matlatse
13. Sefoxwane
14. Nokamachika
15. Tsanangwabe
16. Motlatsengwana
17. Phiring
18. Modutlong
19. Ngwabetse
- 202 Masepaneng
21. Ngobane
22. Hlapauje
23. Makxwedi
24. Motsepaxadi
25. Sehlare Kopang
26. Ngwanele
27. Masarale
28. Kadisa
29. Sathselagwana
30. Nokakxolo

Dithokxwa
 Sekokašane
 Šahlahlexolo
Difata
 Nphato
 Nphatseng
 Sa Matlolane
 Thompole
 Hodiopang - K. Pass
 Mohlokweng
 Tsenyane
 Mahlakadimeng

5.

Dithaba

1. ~~Mas~~ Maxale Sekotlanelane
2. Sellala
3. Kxoxweng
4. Maseroto
5. Sebong, Xoba Xa Moxolo Xolo.
6. Modimolhe
7. Lawalamaxedi
8. Hodiopong
9. Lekokoto
10. Mahlabošane
11. Tisikopo

Dinoka

1. Matlasedi
2. Morvele
3. Mabusla
4. Motlamoxatsane
5. Notlamoxale
6. Motlamobe
7. Ngwanitsi
8. Ngwanetsana
9. Monnawaka
10. Motetsi
11. Sabie

K34/80 H. Mashile

6. 1. Morena waka.

Salique School,

Acornhoek

via Komatipoort.

Salique. 25th September, '42

A mo xela tse Orexo ke dingwalohle. Kere:

~~axxaxx~~ Lekoba ke morwa Seganyane, yo abexo ale kxosi ya Mapulana kua Mokwena, Sakwaneng; moraxo sexaryane a hwa. Lekoba esale yo monyane, asala apepya ke Rrangwanaxwe Moraxe Nashile. Batla ba tsenelwa ke Mapono axa Nkwane a o ailexo a phatlalatsa Mapulana; Moraxe a ya a axa (White River). Lekokoto, Athoxa Xona a kx tla a axa Notlamoxale, (Wales). Lekoba esale yo mofsa; Byalo Xe kax Lekoba axodile a tloxa xa Mashile a Khuduxa a setse a tsere a ya a axa samoseke (Glenlyden). Xe ba swalalana Notlamoxale le xona babe ba tsenetswe ke Mapono, Ke mo Kxosi Chweu Mashile yo a late tsweng ke Moraxe xo busa a ilexo a etahlala ka Leweng ka baka la xo setle xa pelo xe a bona Chabasa Xaxwe se fetšwa ke manaba. ba Nashile ba chabela Bopedi, ba amoxelwa ke Kaby tataxo kxosi, Sefoxole mola Thsehlwaneng, hleng le (Scoonord.) By alo Lekoba yena abe a setse ana le Chaba Sesentsi. Xwatla Bapedi bag mmetša

7. 2.

xore atle le dira tsa xaxwe ba fete ba yo 'hula kua xa Mathsipi, ebe ele Maxadimane. Ka ma xo Mapulana ke xe xo tloxa yena Lekoba le Moraxe, ba yo lwa ntwā ye. Babu ba forilwe ke wona Magadimane ba ba buditse xore kxomo tsa nthse ke tse kxolo naka lo yana Upya ehlale tsa ka teng, Saka la nthse ba le axile ka Mahyang fela re tlano fihla re xa pa kxamo tse. K Xe ba fihla nthse ke Xe ba elwa ka marumu le dilepe, bad; thopa mme bano hwetsa ele kxomo tse di kakaxo kxomo tse tshole, fela ba thopa le yena kxosi Mathsipi, ba ya ba fihla mo ba siretseng ba klabā tšeding Xore ba hwetsi mefaxo. Mathsipi aba botša are: be la yang kxomo tse ka moka re dijēs ba xama, ba mokxa lema bare 'homola bothswa tina obona xe a swerwe a 'komola. Xwatla Phuthi xo bana ya tsena ya tšwa esa la boifi, moraxo xwatla Thôlô, le yana yatla ya Xoma Moraxo Xwa tla mpya ye tona Xe e bo wela Xwa tswelela dira, Ke mo Mapulana ba ilexo balwa ntwā ye tona Bahlaba Lekoba ka mosebe le Moraxe le yena a hlabya, byalo Ke Xe Bapedi ba chaba, ba tlo Xela Mapulana Ke mo xo thameleng Xoba lile hloya xare xa Mapulana le Bapedi, lele 'hono xa ba bebelelane xa botse bakxalabye ba ba tselang taba yeo. Lekoba o tlile a hlabelwe a 'hwela samoseke. Barwa baxoxwe ka xo la telana ma bo xo sing siba.

8. 3.

1:

1. Mokxowe, - Moletele - Letsie - Leamoxile
Makxahlise - Stephans
2. Pañyane - Tsənyeko - Lifi Lifi - Maripe
Masheka a bana a sepetsa byalo moxo seka se † bahwile
Morwa Mokxowe ye mong Ke.
3. Setlālebarwa - Josefe.
4. Nodino a barwa - Piet.

Ki Sona se ki rati leng xo xo ana xela ka thokong ya ba Lekoba Mapulana ka moka ke ba tee. Ke ba Mashile morwa' Sexodi. Ake aske wa mphilela pelo ki sa ny aki šesa, Eotu bya bona ki bo 'hwe tša ka reto tša bona di supa mo ba tšwang. Maduma Norena. Hi n. mashilu.

9. 1.

Ser. 573

Hosea Masile

Kepetola diputšišo tse 2 tše.

1. Moraxe o'kuile kae? O hwile ntweng xa Mathsipi.
2. Lekoba o'huile kae? O hwile Makeng. A hlabelwe xa Mathsipi.

(a) Maxosi a 2 a hlabelwe ka le baka le tee ku a xa Mathsipi ntweng, Koraxe a hueha xona, Mme Lekoba yena a bo wa mona Mapulaneng A Hlabelwe atla a 'huela Matlebešane xoba (Samosake
(Mokeng a bolokua lebitleng la morwai Moletele.

(b) Moraxe abe a axile Motlamoxale, Lekoba a axile hling le yena mono xale. (Salique) Marepsleng Xoile xwa tšwa lentsu Maroteng xo Sekwati Atla xo rapa Mapulana Motseta yo ebe ele Magadimane a romelwe xo tlilo bitša Lekoba le Moraxe, abre: Kxoši are kitle ki le bitše re yo thopa dikxomo xa Matheipi Dikxomo tša nthse di tswa lilwa ka mabyang xa di na mephiko, re tlop xapa fila, lexona kxomo tša nthse ke tši kxolo, naka la kxomo ya kh nthse mpya e hlalitša ka teng. Ki xe Moraxe le Lekoba bathla Kxoba dira ba e ya xa Mothsipi. Xomme xe ba fihla kua ba hlasela ba bo la ya batho ba ba ntši mme ba xa pa di kxomo. Xobe xo se kxomo ya le na ka la xo hlaletšwa ke mpya ka teng. Tsatsi li o baswana le yena Mathsipi ka noši. Haraxe le Lekoba le Sekwati ba bala ba thabile ba itheta maina, ba balela dineto tšabona.

10.

Byalo Mathsipi are: Xo thopa li thupile † ba Meroteng fila hlobang lije di kxomo tši, ba xana bare aseke wa re yelitša ke tsa nena tse a homola ka xo bo ipa. Byalo yane Xe bo esa Xwatla Phuthi. Maraxo Xwatla Letlabo Moraxo Xwa tla Thsape Moraxo Xwatla Npya, ba thoma xo choxa bane phoofolo tse di be Xang? Xe basa niolo babo na dira

7 *
+ 1
8 *

tsentsi di etla di ba kile Dikxomo tsela, mme ba
 thoma xo lwa ntwaga ye kxolo, Ke Xi ba hloba Moraxe
 a e wa fase. Moraxo ba hlaba Lekoba byalo ke Ke
 Bamaroteng ba chaba. tsatsi leo kxosi ya bona xa
 e yaka ya hlabya. ~~Byakw~~ Byalo Mapulana a thomo
 befelela Bapedi, le le harro xa ba ratane batho ba
 o bare ba bola isitse maxosi a bona.

H. MASHILE.